

עזרי מעם השם עושה שמים וארץ

סֵפֶר הַזֵּהָר

שִׁחְבֵּר הַתֵּנָא הָאֱלֹמִי רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי זִיע"א

וּבּו: "סֵפֶר הַזֵּהָר", "זֵהָר חֲדָשׁ", "תִּקּוּנֵי הַזֵּהָר"

מִנְקֹד

פְּרִשְׁת לָךְ-לָךְ

מִבְּאֵר בִּלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עִם פֶּרוּשׁ קַל וְנֶחֱמָד לְמַעַן יְרוּץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מחולק ל- תתק"ס (960) קונטרסים

ל"ב כרכים של ל' חלקים

כרך ד' - חלק א'

קונטרס 91

מופץ ללא מטרת רווח כלל - לקירוב הגאולה ברחמים

בְּסִפְרָא דָּא יִפְקֹון בֵּיהּ מִן גְּלִיתָא בְּרַחֲמֵי

יחד שבטי ישראל לסיום כל ספר הזוהר בדקות ספורות

"קודשא בריך הוא אורייתא וישראל חד הוא"

יוצא לאור על ידי "מפעל הזהר העולמי"

אָדָר א' תשע"א לפ"ק - בעיה"ק בית שמש תובב"א

2

הקדמה לזוהר תתק"ס חלקים - מבצע "יחד כל ישראל"

ישראל הקדושים והטהורים ה'מה כלולים כל ששים רבוא נשמות בתוך ספר הזוה"ק, בדפנת רבינו הקדוש הרמח"ל זי"ע באגרותיו. ולכן כל אחד יטמין עצמו בספר הזוהר הק' במיוחד בדורנו דרא בתראה ודור אחרון. ובזה (זה חלק ג') דף קנ"ג: ברעיא מהימנא כתב דהוא "תיבת נח" שמציל מפני המבול הנורא. ולזה תקן הרמח"ל זי"ע דיקבצו את כל ישראל ללמוד זוה"ק ובזה יתבטלו כל הגזרות – ויצמחו הישועות בצמיחת קרן דוד במהרה. (ועין בספר זכותא דרשב"י).

כתב בשדי חמד (מערכת מ' סוף כלל קצ"ח) וז"ל: מצוה שעושים אותה הרבה בני אדם בשתפות, כל אחד נוטל שכר כאילו עשה כולה לבדו, ומטעם זה נוהגים כל בית ישראל לעשות חבורת ש"ס ומחלקים הש"ס בין כמה בני אדם, שכל אחד לוקח מסכת אחת, ועושים סיום פעם אחת בשנה, וכן חבורות שחלקו ביניהם ללמוד סדר משניות, ושורת הדין נותנת שיטול כל אחד ואחד שכר כאילו למד הש"ס כולו, עכ"ל. – שמחת סיום ספר הזהר: הרבי רבי ברוך נכד הבעל שם טוב זיע"א, נהג בכל שנה ושנה ביום ל"ג בעומר לעשות סיום ספרי הזהר הקדוש, ואחר הסיום לקח הספר הזהר בידי קדשו ורקד כמה שעות, ואחרי רקודין דקדשה משמחת היום ומשמחת התורה נשק בפי קדשו את ספר הזהר ואמר בזה הלשון, "איך קען דרך, און דו קענסט מיר" [פירוש: אני מכיר אותך, ואתה מכיר אותי]. (טעמי המנהגים).

קריאת גדולי ירושלים בשנת תרפ"א: מעלת למוד הזהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות ומותנא וחרבא ובזה מעלמא... לשקד על למוד הזהר לגמור בארץ ובחוצה לארץ אלף סיומים... וברור כי גם אנשי חוץ לארץ יעלה הלמוד שלהם עם אנשי עיר הקדש במסלת בית קדש הקדשים בסוד כל ישראל ערבים זה בזה, ונכנס לשנה חדשה שנת גאלה וישועה ברחמים על עמו ישראל ועל כל העולם כולו... סיום זהר לעלוי מזל עם ישראל ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים, ויפר עצת אויבינו ויקלקל מחשבותם ולא תעשינה ידיהם תושיה, וישראל ישכן לבטח ונראה בנחמת ציון, ובמהרה יתקיים "ויקראתם דרור בארץ" אב"ר.

הלומדים בחבורה – כל אחד כמה דקות ומשתתפים ומתאחדים ברצונם, עולה להם לפולם שלמדו כל הזוה"ק, וכך נוכל בשבע דקות לעשות סיומי זוהר לאלפים, ויתקיים בנו דברי הנביא ישעיה (פרק ס' כ"ב) "הקטן יהיה לאלף" שאפילו בדורנו הנמוך – יוכל להחשב לשר האלף, ששים כל הזוה"ק, ובפלא יועץ (ערך רבים) כתב: וכמה מעלות טובות לתורה דרבים ותפלה דרבים וכל מצוה הנעשית ברבים, הנה כי בן ראוי לכל אדם להתחבר עם יראי ה' וחושבי שמו ולקיים מאמר דוד המלך ע"ה (תהילים קי"ט ס"ג) "חבר אני לכל אשר יראוך". עכ"ל.

על סיום "כל ספר הזהר" בגירסא מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה ולפטר בכורים מתענית בערב פסח. (ספר דרך ארץ מנהגי יהודי ארם צובה חלק א' עמוד כ"ז). (ועין בשו"ת פרחי כהונה חלק אר"ח סי' י"ג)... וממילא כל שכן בלמוד הזוהר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבדות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדולתו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עכ"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם היום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועוד – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובוודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובוודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוהר שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגוון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על כן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובוודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזהר שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה ה'א – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עכ"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על כן פלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולקח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמוח לאבינו שבשמים – על כן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדך ובהשתחויה, שנקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מכדילים בינינו לביניך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך כרחי נוח. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל בחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריה אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה: (תפלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד כ"י בוא"ו כ"ן ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עוינו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמות כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) כי היית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלימודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרה על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

תפלה לרפואות וישועות

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה כמוה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמן את פי ללמוד בספר הזהר הקדוש לזכות ... כב"פ (וכאן יפרט בקשתו) [לרפואות...] [ישועות ...] [לבנים ...] השם ישלח דברו יחזקהו [וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל וארצה ימיו ושנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים ...] אמן סלה.

2

שנים ויֵרָא ה' וגו', אָנִי אֵל שְׂדֵי
הַתְּהֵלֶךְ לִפְנֵי וְגו'. בַּפְּסוּק הַזֶּה
יֵשׁ לַעֲזָן בּוֹ, וְקָשָׁה בְּכַמָּה דְּרָכִים.
וְכִי עַד עַתָּה לֹא הִתְגַּלָּה הַקְּדוּשָׁה
בְּרוּךְ הוּא לְאַבְרָהָם אֱלָא (עד)
כַּעֲת, כְּשֶׁהִגִּיעַ לַיָּמִים הָאֵלֶּה,
וַיֵּרָא ה' אֵלָיו וְלֹא קִדְּם? וְהָרִי
כְּתוּב וַיֹּאמֶר ה' אֵל אַבְרָם. וְה'
אָמַר אֵל אַבְרָם. וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם
יָדוּעַ תִּדְעֵ וְגו', וְכַעֲת מוֹנֶה אֶת
חֲשַׁבּוֹן הַיָּמִים, וְכִשְׁמוֹנֶה אוֹתָם,
כְּתוּב וַיֵּרָא ה' אֵל אַבְרָם, נִשְׁמַע
שְׁעַד עַתָּה לֹא הִתְגַּלָּה עָלָיו!
וְעוֹד, שְׁכָתוּב בֶּן תִּשְׁעִים שָׁנָה
וְתִשְׁעֵ שָׁנִים. בַּתְּחִלָּה שָׁנָה, וְאַחֲרֵי
כֵּךְ שָׁנִים !.

אָמַר כֵּךְ שָׁנִינוּ, כָּל אוֹתָם הַיָּמִים
לֹא כְּתוּב וַיֵּרָא. מָה הִטָּעַם? אֱלָא
כָּל מָה שֶׁהָיָה אֶטּוֹם וְסִתּוּם, (וְכִי)
לֹא הִתְגַּלָּה עָלָיו הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ
הוּא בְּרָאוּי. כַּעֲת הִתְגַּלָּה אֵלָיו,
שְׁכָתוּב וַיֵּרָא. מָה הִטָּעַם? מִשּׁוּם
שֶׁרָצָה לְגַלּוֹת בּוֹ הָאוֹת הַזֶּה,
הַכָּתוּב הַקְּדוּשׁ.

וְעוֹד, כְּשֶׁרָצָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ זֶרַע קְדוֹשׁ, וְקְדוֹשׁ
לֹא יִהְיֶה כְּשֶׁעֲדִין הוּא בְּבִשּׁוֹר
אֶטּוֹם, אֱלָא אָמַר, כַּעֲת שֶׁהוּא בֶּן
תִּשְׁעִים וְתִשְׁעֵ שָׁנִים וְלִזְמַן קָרוֹב
הוּא שְׂיִצֵּא מִמֶּנּוּ זֶרַע קְדוֹשׁ,
שִׁיְהִיָּה הוּא קְדוֹשׁ בַּתְּחִלָּה,
וְאַחֲרֵי כֵּךְ יֵצֵא מִמֶּנּוּ זֶרַע קְדוֹשׁ.
מִשּׁוּם כֵּךְ מִנֶּה אֶת יָמָיו בְּזֶה, וְלֹא
בְּכָל הַיָּמִים הַלְלוּ שְׁבַחֲתִּלָּה.
עוֹד, תִּשְׁעִים שָׁנָה - שְׁכָל יָמָיו
הִקְרָאוּ לֹא הָיוּ שָׁנִים, אֱלָא
כְּשֶׁנָּה אַחַת, שְׁלֹא הָיוּ יָמִים יָמִים.
עֲכָשׁוּ שֶׁהִגִּיעַ לָזֶה, הֵם שָׁנִים וְלֹא
שָׁנָה.

וַיֹּאמֶר אֵלָיו אָנִי אֵל שְׂדֵי. מָה
מִשְׁמִיעַ שְׁעַד עֲכָשׁוּ לֹא אָמַר אָנִי
אֵל שְׂדֵי? אֱלָא כֵּךְ שָׁנִינוּ, עֲשֵׂה
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּתוּב
תַּחֲתוֹנִים שְׁאִינִם קְדוּשִׁים לְמִטָּה,

וְתִשְׁעֵ שָׁנִים וַיֵּרָא יי וגו' אָנִי אֵל שְׂדֵי
הַתְּהֵלֶךְ לִפְנֵי וְגו'. הַי קָרָא אֵת לַעֲזִינָא בִּיה
וְקָשָׁא בְּכַמָּה אוֹרְחִין, וְכִי עַד הַשְׁתָּא לֹא
אִתְגַּלִּי לִיה קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַבְרָהָם אֱלָא
(עד) הָאִידְנָא כִּד מָטָא לְהַי יוֹמִין וַיֵּרָא יי אֵל
אַבְרָם וְלֹא קִדְּם. וְהִכְתִּיב וַיֹּאמֶר יי אֵל
אַבְרָם. וַיֵּי אָמַר אֵל אַבְרָם. וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם
יָדוּעַ תִּדְעֵ וְגו'. וְהָאִידְנָא מְנִי חוּשְׁבֵּן יוֹמִין,
וְכִד מְנִי לְהוֹ כְּתִיב וַיֵּרָא יי אֵל אַבְרָם,
אֲשַׁתְּמַע דְּעַד הַשְׁתָּא לֹא אִתְגַּלִּי עָלָיו. וְעוֹד
דְּכְתִיב בֶּן תִּשְׁעִים שָׁנָה וְתִשְׁעֵ שָׁנִים,
בְּקִדְמִיתָא שָׁנָה וְלַבְסוּף שָׁנִים.

אָמַר הָכִי תֵּאנָא, כָּל אַנּוּן יוֹמִין לֹא כְּתִיב
וַיֵּרָא, מָאִי טַעְמָא, אֱלָא כָּל כְּמָה
דְּהוּא אֶטּוֹם וְסִתּוּם (כֵּךְ) קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא
אִתְגַּלִּי עָלֵיהּ כְּדִקְחוּזִי. הָאִידְנָא אִתְגַּלִּי עָלֵיהּ
דְּכְתִיב וַיֵּרָא. מָאִי טַעְמָא. מִשּׁוּם דְּבַעָא לְגַלִּי
בִּיה הַי אֶת כְּתָרָא קְדִישָׁא.

וְעוֹד דְּבַעָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַפְקָא מִנִּיה
זֶרַע קְדִישָׁא, וְקְדִישָׁא לֹא לְהוֹי כְּעוֹד
דְּאִיהוּ אֶטּוֹם בְּשָׂרָא, אֱלָא אָמַר הַשְׁתָּא דְּהוּא
בֶּן תִּשְׁעִים שָׁנָה וְתִשְׁעֵ שָׁנִים וְזִמְן קָרִיב הוּא
דְּיִנְפּוֹק מִנִּיה זֶרַע קְדִישָׁא, לְהוֹי הוּא
קְדִישָׁא בְּקִדְמִיתָא וְלַבְתֵּר יִנְפּוֹק מִנִּיה זֶרַע
קְדִישָׁא. בְּגִין כֵּךְ מְנִי יוֹמוֹי בְּהַי וְלֹא בְּכָל
הַי זְמַנִּי קְדִמִּיתָא. תּוֹ תִּשְׁעִים שָׁנָה, דְּכָל
יוֹמוֹי קְדִמָּאִי לֹא הוּוּ שָׁנִים אֱלָא כְּחַד שָׁנָה
דְּלֹא הוּוּ יוֹמוֹי יוֹמִין, הַשְׁתָּא דְּמָטָא לְהַי
שָׁנִים, אַנּוּן וְלֹא שָׁנָה :

וַיֹּאמֶר אֵלָיו אָנִי אֵל שְׂדֵי. מָאִי מִשְׁמַע דְּעַד
הַשְׁתָּא לֹא קָאמַר אָנִי אֵל שְׂדֵי. אֱלָא
הָכִי תֵּאנָא, עֲבַד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּתוּב
תַּתְּאִין דְּלֹא קְדִישִׁין לְתַתָּא. וְכָל אַנּוּן דְּלֹא

אתגזרו יסתאבון בהון.

וכל אותם שלא נטמאים בהם.

ורשומים בהם. ומה הרשום שיש בהם? שגזאה בהם שי"ן דל"ת ולא יותר, ומשום כן נטמאים בהם ונדבקים בהם. אחר שנמולים וצאים מאלו, ונכנסים לכנפי השכינה, ומתגלה בהם יו"ד, הרשם הקדוש, אות הברית השלם, ונרשם בהם שד"י, ונשלמים בקיום שלם, ועל פן כתוב בזה אני אל שדי.

התהלה לפני והיה תמים. שלם. שפעת אות חסרה ברשם של שי"ן ודל"ת. מול את עצמך, והיה שלם ברשם של יו"ד. ומי שהוא ברשם הזה, ראוי להתברך בשם הזה, שכתוב (בראשית כח) ואל שדי בךר אותך.

מה זה אל שדי? ההוא שממנו יוצאות הברכות, הוא ששולט על כל הפתרים התחתונים, והכל פוחדים מיראתו ומזדעזעים. משום כך, מי שנמול, כל אותם שאינם קדושים מתרחקים ממנו ולא שולטים בו, ולא עוד, אלא שלא יורד לגיהנם, שכתוב (שעיה ס) ועמך כלם צדיקים וגו'. (כל אנו דאתגזרו אקרון צדיקים, ובגין כך לעולם ירשו ארץ, ולא ירית האי ארץ אלא ההוא דאקרי צדיק, איה חבא ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ וגו')

אמר רבי אבא, אשירכם בעולם הזה ובעולם הבא, אשרי חלקי שבאתי לשמע את הדברים הללו מפיהם. כלכם קדושים, כלכם בני האלוה הקדוש. עליכם כתוב (שם מד)

זה יאמר לה' אני וזה יקרא בשם יעקב וזה יכתב ידו לה' ובשם ישראל יכנה. כל אחד מהם אחוז וקשור במלך הקדוש העליון, ואתם גדולים ממני מגנים מאותה הארץ שנקראת ארץ החיים, שגדוליה אוכלים מן הפן של הטל הקדוש.

ורשימין בהון, ומאי רשומא אית בהון, דאתחזי בהו שי"ן דל"ת ולא יתיר, ובגין כך אסתאבון בהו ואתדבקון בהו. בתר דאתגזרו נפקין מאלין ועאלין בגדפוי דשכינתא ואתגליא בהו יו"ד רשימא קדישא את קיימא שלים (דף צה ע"ב) ואתרשים בהו שד"י ואשתלים בקיימא שלים, ועל דא כתיב בהאי אני אל שדי.

התהלה לפני והיה תמים, שלים, דהשתא את חסר ברשימא דשי"ן ודל"ת, גזר גרמך והוי שלים ברשימא דיו"ד. ומאן דאיהו ברשומא דא אתחזי לאתברכא בשמא דא דכתיב, (בראשית כח) ואל שדי יברך אותך.

מהו אל שדי. ההוא דברכאן נפקן מגיה, הוא דשליט על פתרי תפאין, וכלא מדחלתיה דחלין ומזדעזעין, בגין כך מאן דאתגזר, כל אנון דלא קדישין אתרחקן מגיה ולא שלטין ביה. ולא עוד אלא דלא נחית לגיהנם דכתיב,

(שעיה ס) ועמך כלם צדיקים וגו'. (כל אנו דאתגזרו אקרון צדיקים, ובגין כך לעולם ירשו ארץ, ולא ירית האי ארץ אלא ההוא דאקרי צדיק, איה חבא ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ וגו')

אמר רבי אבא זכאין אתון בעלמא דין ובעלמא דאתי, זכאה חולקי דאתינא למשמע מלין אלין מפומיכון, פלכו קדישין, פלכו בני אלהא קדישא, עליכו כתיב, (ישעיה מד)

זה יאמר ליי אני וזה יקרא בשם יעקב וזה יכתב ידו ליי ובשם ישראל יכנה. כל חד מנכון אחיד ואתקשר במלכא קדישא עלאה, ואתון רברבן ממנן תריסין מההיא ארץ דאקרי ארץ החיים דרברבנוהי אכלין ממנא דטלא קדישא:

זה יאמר לה' אני וזה יקרא בשם יעקב וזה יכתב ידו לה' ובשם ישראל יכנה. כל אחד מהם אחוז וקשור במלך הקדוש העליון, ואתם גדולים ממני מגנים מאותה הארץ שנקראת ארץ החיים, שגדוליה אוכלים מן הפן של הטל הקדוש.

פָּתַח אֵידֶךָ וְאָמַר (קהלת י') אֲשֶׁרִיךְ אֶרֶץ שְׁמִלְכָּךָ
בֶּן חוּרִין וְשִׁרְיָךְ בָּעַת יֹאכְלוּ. וּכְתִיב אִי
לָךְ אֶרֶץ שְׁמִלְכָּךְ נַעַר וְשִׁרְיָךְ בִּבְקָר יֹאכְלוּ.
הִנֵּי קָרָאִי קִשְׁיִין אֶהְדִּידִי. וְלֹא קִשְׁיִין, הָאִי
דְּכָתִיב אֲשֶׁרִיךְ אֶרֶץ, דָּא אֶרֶץ דְּלַעֲיִלָא
דְּשִׁלְטָא עַל כָּל אַנּוּן חִיִּין דְּלַעֲיִלָא. וּבְגִין כֶּךָ
אֶקְרִי אֶרֶץ הַחַיִּים, וְעֵלָה כְּתִיב, (דְּבָרִים יא) אֶרֶץ
אֲשֶׁר יִי אֱלֹהֶיךָ דִּרְשׁ אוֹתָהּ תָּמִיד. וּכְתִיב אֶרֶץ
אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְכָּנוֹת תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם לֹא תַחֲסֹר
כָּל בָּהּ. לֹא תַחֲסֹר כָּל בָּהּ דִּיִּיקָא. וְכָל כֶּךָ
לָמָּה, מִשּׁוּם דְּכָתִיב שְׁמִלְכָּךְ בֶּן חוּרִים. דָּא
קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא. כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (שְׁמוֹת ד') בְּנֵי
בְכוּרֵי יִשְׂרָאֵל.

בֶּן חוּרִין, מָהוּ בֶּן חוּרִין כְּמָה דְּאֵת אָמַר,
(ויקרא כה) יוֹבֵל הִיא קֹדֶשׁ תַּהֲיֶה לָכֶם. וּכְתִיב
וּקְרָאתֶם דְּרוֹר בְּאֶרֶץ דִּהָא כָּל חִירוֹ מִיּוֹבֵלָא
קָא אֲתִי. בְּגִין כֶּךָ בֶּן חוּרִין. וְאִי תִימָא בֶּן
חוּרִין וְלֹא כְּתִיב בֶּן חִירוֹת. הִכִּי הוּא וְדָאִי בֶּן
חִירוֹת מִיבְעֵי לִיהּ.

אֲלֵא בְּמִתְנִיתָא סְתִימָאָה דִּילָן תְּנִינָא. כִּד
מִתְחַבְּרֵן יו"ד בִּה' פְּדִין כְּתִיב, (בראשית ב')
וַנִּהְרֵ יוֹצֵא מַעַדָּן לְהִשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן. וְלֹא
תִימָא כִּד מִתְחַבְּרֵן, אֲלֵא מִתְחַבְּרֵן וְדָאִי. וּבְגִין
כֶּךָ בֶּן חוּרִין כְּתִיב, וְעַל דָּא אֲשֶׁרִיךְ אֶרֶץ
שְׁמִלְכָּךְ בֶּן חוּרִין, וְשִׁרְיָךְ בָּעַת יֹאכְלוּ
בְּחִדּוּתָא בְּשִׁלְמֵי בְּרַעְוָא.

אִי לָךְ אֶרֶץ שְׁמִלְכָּךְ נַעַר, הָאִי אֶרֶץ דְּלִתְתָא,
דְּתִנְיָא כָּל שְׂאֵר אֲרַעֲי דְּשְׂאֵר עַמִּין עוֹבְדֵי
עֲבוּדָת פּוֹכְבִּים וּמַזְלוֹת אֲתִיְהִיבוּ לְרַבְרָבִין
תְּרִיסִין דְּמִמֶּנּוּ עֲלִייהוּ, וְעִילָא מְכַלְהוּ הֵהוּא
דְּכָתִיב בִּיה (תהלים לו) נַעַר הָיִיתִי גַם זָקְנָתִי.
וְתִאנָא הָאִי קָרָא שְׂרוּ שֶׁל עוֹלָם אָמַר. וְעַל
דָּא כְּתִיב אִי לָךְ אֶרֶץ שְׁמִלְכָּךְ נַעַר. וְוִי

פָּתַח אַחֵר וְאָמַר, (קהלת י') אֲשֶׁרִיךְ
אֶרֶץ שְׁמִלְכָּךְ בֶּן חוּרִים וְשִׁרְיָךְ
בָּעַת יֹאכְלוּ. וּכְתִיב (שם) אִי לָךְ
אֶרֶץ שְׁמִלְכָּךְ נַעַר וְשִׁרְיָךְ בִּבְקָר
יֹאכְלוּ. הַפְּסוּקִים הֵלְלוּ קִשְׁיִין
הַדִּידִית, וְלֹא קִשְׁיִין. זֶהוּ שְׁכָתוֹב
אֲשֶׁרִיךְ אֶרֶץ - זֶה הָאֶרֶץ שְׁמִלְכָּהּ
שְׁשׁוּלְטָת עַל כָּל אוֹתָם הַחַיִּים
שְׁלַמְעֵלָה, וּמִשּׁוּם כֶּךָ נִקְרָאת
אֶרֶץ הַחַיִּים, וְעֵלָיָה כְּתוֹב (דְּבָרִים
יא) אֶרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ דִּרְשׁ
אֶתָּה תָּמִיד. וּכְתוֹב אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא
בְּמִסְכָּנָתָא תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם לֹא
תַחֲסֹר כָּל בָּהּ. לֹא תַחֲסֹר כָּל בָּהּ,
בְּמִדִּיק. וְכָל כֶּךָ לָמָּה? מִשּׁוּם
שְׁכָתוֹב שְׁמִלְכָּךְ בֶּן חוּרִים, זֶה
הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר
(שְׁמוֹת ד') בְּנֵי בְכוּרֵי יִשְׂרָאֵל.

בֶּן חוּרִים, מָה זֶה בֶּן חוּרִים?
כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (ויקרא כה) יוֹבֵל הִיא
קֹדֶשׁ תַּהֲיֶה לָכֶם, וּכְתוֹב וּקְרָאתֶם
דְּרוֹר בְּאֶרֶץ, שְׁהֲרִי כָּל הַחִירוֹת
בָּאָה מִן הַיּוֹבֵל, וּמִשּׁוּם כֶּךָ בֶּן
חוּרִין. וְאִם תֹּאמַר, בֶּן חוּרִין,
וְלֹא כְּתוֹב בֶּן חִירוֹת - כֶּךָ זֶה
בְּדוּאִי. בֶּן חִירוֹת הִנֵּה צִרִיךְ
לְהִיּוֹת!

אֲלֵא בְּמִשְׁנֵתָא הַסְתַּמְכָּה לְמַדְנֹה,
כְּשִׁמְתַּחְבְּרוֹת יו"ד בִּה', אִזְ כְּתוֹב
וַנִּהְרֵ יוֹצֵא מַעַדָּן לְהִשְׁקוֹת אֶת
הַגֶּן. וְאֵל תֹּאמַר כְּשִׁמְתַּחְבְּרִים,
אֲלֵא וְדָאִי מִתְחַבְּרִים, וּמִשּׁוּם כֶּךָ
כְּתוֹב בֶּן חוּרִים. וְעַל כֵּן אֲשֶׁרִיךְ
אֶרֶץ שְׁמִלְכָּךְ בֶּן חוּרִים, וְשִׁרְיָךְ
בָּעַת יֹאכְלוּ - בְּשִׁמְחָה, בְּשִׁלְמוֹת
וּבְרַצּוֹן.

אִי לָךְ אֶרֶץ שְׁמִלְכָּךְ נַעַר - זֶה
הָאֶרֶץ שְׁלַמְטָה. שְׁלַמְדְנֹה, כָּל
שְׂאֵר אֲרָצוֹת שְׂאֵר הָעַמִּים עוֹבְדֵי
עֲבוּדָה זָרָה, נִתְּנוּ לְגִדּוּלִים מְגֻנִּים
שְׁמֻמִּים עֲלֵיהֶם. וּמַעַל לְכֻלָּם
הֵהוּא שְׁכָתוֹב בּוֹ (תהלים לו) נַעַר
הָיִיתִי גַם זָקְנָתִי. וְלְמַדְנֹה, הַפְּסוּק
הַזֶּה אָמַר אוֹתוֹ שְׂרוּ שֶׁל עוֹלָם,

ועל כן כתוב אי לך ארץ שמלכך נער. אוי לעולם שיוגך מהצד הזה. וכשישראל בגלות, יונקים כמי שיוגך מרשות אחרת.

ושרך בבקר יאכלו - ולא בכל היום. בבקר - ולא בזמן אחר של היום. ששנינו, בשעה שהחמה זורחת ובאים וסוגדים לשמש, הרגו תלוי בעולם. בשעת המנחה הרגו תלוי בעולם. מי גרם את זה? משום שמלכך נער, שהוא שנקרא נער. ואתם צדיקי האמת, קדושים עליונים, בני המלך הקדוש, אין יונקים מן הצד הזה, אלא מאותו המקום הקדוש שלמעלה. עליכם כתוב (דברים ד) ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום:

פתח רבי אבא ואמר, (ישעיה ד) אשירה נא לידידי שירת דודי לכרמו וגו'. ויעזקהו ויסקלהו ויגו'. בפסוקים הללו יש להתבונן, למה כתוב שירה? הנה צריך להיות תוכחה! לידידי? הנה צריך להיות לדודי, כמו שכתוב שירת דודי. פרם הנה לידידי בקרן בן שמן? הסתפלתו בכל התורה ולא מצאתי מקום שנקרא בן שמן. אלא את הפסוקים הללו בארו החברים בכמה צורות, והכל יפה וכך זה. אבל אשירה נא לידידי - זה יצחק, שהיה ידיד, ונקרא ידיד טרם שיצא לעולם. למה ידיד? ששנינו, אהבה רבה היתה לקדוש-ברוך-הוא בו שלא נעשה טרם שנמול אברהם אביו, ונקרא שלם, ונוספה לו ה"א להשלימו, וכן לשרה הרי נתנה לה ה"א הזאת. כאן יש להתבונן, ה' לשרה זה יפה, אבל לאברהם למה ה"א ולא יו"ד? יו"ד הנה צריך לכתב, שהרי הוא נטל סוד מה"א העליונה

לעלמא דמסטרא דא ינקא, וכד ישראל בגלותא ינקין פמאן דיניק מרשותא אחרא.

ושרך בבקר יאכלו ולא כולי יומא. בבקר ולא בזמנא אחרא דיומא. דתניא בשעתא דחמה זורחת ואתיין וסגדין ליה לשמשא רוגזא תלי בעלמא, בשעתא דמנחה רוגזא תליא בעלמא. מאן גרים האי, משום דמלכך נער ההוא דאקרי נער. ואתון זפאי קשוט קדישי עליונים בני מלכא קדישא לא ינקין מהאי סטרא, אלא מההוא אתר קדישא דלעילא. עליכו פתיב, (דברים ד) ואתם הדבקים ביי אלהיכם חיים כלכם היום:

פתח רבי אבא ואמר (ישעיה ה) אשירה נא לידידי שירת דודי לכרמו וגו'. ויעזקהו ויסקלהו וגו'. הגי קראי אית לאסתפלנא בהו. אמאי כתיב שירה, תוכחה מיבעי ליה. לידידי, לדודי מיבעי ליה. כמה דכתיב שירת דודי. פרם הנה לידידי בקרן בן שמן. אסתפלנא בכל אורייתא ולא אשפחנא אתרא דאקרי (דף צו ע"א) קרן בן שמן. אלא הגי קראי הא אוקמוה חברייא בכמה גוונים וכלהו שפיר והכי הוא, אבל אשירה נא לידידי, דא יצחק דהוה ידיד, ואקרי ידיד עד לא יפוק לעלמא.

אמאי ידיד, דתנינן רחימו סגי הוה ליה לקודשא ברין הוא ביה דלא אתעביד עד דלא אתגזר אברהם אביו ואקרי שלם ואתוסף ליה ה"א לאשלמותא. וכן לשרה האי ה"א אתהיבת לה. הכא אית לאסתפלנא, ה' לשרה שפיר, אבל לאברהם אמאי ה"א ולא יו"ד, י' מיבעי ליה דהא הוא דבר הוה. אלא רזא עלאה הוה (ד"א הוא) סתים בגוון

היה זכר. אלא סוד עליון היה (הוא) סתום אצלנו אברהם עלה למעלה, ונטל סוד מה"א העליונה

שְׁהִיא הָעוֹלָם שֶׁל הַזֶּכֶר. ה"א
הַעֲלִינָה וְה"א הַתַּחְתּוֹנָה, זו
תְּלוּיָה בַּזֶּכֶר וְזוֹ וְדַאי בַּנְּקֵבָה.
וּמִשּׁוּם כֵּן אֲבָרְהָם עָלָה בַּה"א
שְׁלַמְעֵלָה, וְשָׂרָה יָרְדָה בַּה"א
שְׁלַמְטָה.

עוֹד, שִׁכְתוּב כֹּה יִהְיֶה זֶרַעְךָ,
וְלִמְדָנוּ זֶרַעְךָ - זֶרַעְךָ מִמֶּשׁ,
שֶׁהִיא מִתְחִיל לַהֲכַנֵּס בְּבְרִית
הַזֶּה. וְיִמִּי שִׁמְתִּחִיל לַהֲכַנֵּס בְּבְרִית
הַזֶּה - נִכְנָס. וּמִשּׁוּם כֵּן הִגֵּר
שְׁמַתְגִּיר נִקְרָא גֵר צֶדֶק, מִשּׁוּם
שֶׁלֹא כָּא מְגוּעַ קְדוֹשׁ שְׁנִמְלֹלוּ.
וְעַל כֵּן, מִי שֶׁנִּכְנָס בְּזֶה - שָׁמוּ
בְּזֶה: אֲבָרְהָם. מִשּׁוּם כֵּן כְּתוּב בּוֹ
כֹּה יִהְיֶה זֶרַעְךָ, זֶרַעְךָ מִמֶּשׁ,
וְנִמְסַר לוֹ ה"א. וְאִם לֹא נִמְסְרָה
ה"א לְשָׂרָה, הִיָּה לוֹ לְאַבְרָהָם
לְהוֹלִיד לְמִטָּה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב הַזֶּה
מוֹלִידָה לְמִטָּה.

אַחֵר שְׁנִמְסְרָה לְשָׂרָה ה"א,
הַתַּחְבְּרוּ שְׁתֵּי הַהִי"ן יַחַד
וְהוֹלִידוּ לְמַעְלָה, וּמִה שִׁיִּצָּא
מִקֵּם הוּא יו"ד. מִשּׁוּם כֵּן יו"ד
אוֹת הָרֵאשׁ שֶׁל יִצְחָק, וְכֵן. מִכָּאן
מִתְחִיל הַזֶּכֶר לְהִתְפַּשֵּׁט, וְעַל כֵּן
כְּתוּב (בְּרֵאשִׁית כ"א) כִּי בִיִּצְחָק יִקְרָא
לְךָ זֶרַע. בִּיִּצְחָק וְלֹא בְךָ. יִצְחָק
הוֹלִיד לְמַעְלָה, שִׁכְתוּב (מִיכָה ז')
תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב, וְיַעֲקֹב הַשְׁלִים
הַכֹּל.

וְאִם תֹּאמַר, וְכִי אֲבָרְהָם בְּזֶה
נִאֲחָז וְלֹא יוֹתֵר, וְהָרִי כְּתוּב חֹסֶד
לְאַבְרָהָם? אֲלָא חֲלָקוּ כֵּן הוּא,
מִשּׁוּם שֶׁעָשָׂה חֹסֶד עִם בְּנֵי
הָעוֹלָם. אֲבָל לְהוֹלִיד - כָּאן הוּא
אֲחֻז וּמִכָּאן מִתְחִיל, וְעַל כֵּן לֹא
נִמּוֹל אֲבָרְהָם אֲלָא בֶן תִּשְׁעִים
וְתִשְׁעִים שָׁנָה, וְסוֹד הַדָּבָר הָרִי
יָדוּעַ, וּבְכִרְוֵנוּהוּ בְּמִשְׁנֵתָנוּ.

וּמִשּׁוּם כֵּן יִצְחָק, הַדִּין הַקָּשָׁה,
יֵצֵא לְאֲחֻז לְחֲלָקוּ וְלְהוֹלִיד,
וְנִקְרָא חֹסֶד, וְעַל כֵּן יַעֲקֹב
הַשְׁלִים הַכֹּל מִהַצֵּד הַזֶּה וּמִהַצֵּד

אֲבָרְהָם סָלִיק לְעֵילָא וְנָטִיל רִזָּא מַה"א עֲלָאָה
דְּאִיהוּ עֲלָמָא דְּכֻנְרָא. ה"א עֲלָאָה וְה"א
תַּתְּאָה, הַאי תְּלִיָא בְּדֻכְנָרָא, וְהַאי בְּנוֹקְבָא
וְדַאי. וּבִגִּין כֵּן אֲבָרְהָם סָלִיק בַּה"א דְּעֵילָא,
וְשָׂרָה נִחְתָּא בַּה"א דְּלַתְתָּא.

תוֹ דְּכְתִיב כֹּה יִהְיֶה זֶרַעְךָ. וְתִנָּא זֶרַעְךָ, זֶרַעְךָ
מִמֶּשׁ, דְּהִיָּה שְׂאָרִי לְמִיעֵל בְּהַאי קָיִים,
וּמִאֵן דְּשְׂאָרִי לְמִיעֵל בְּהַאי קָיִים עָאֵל. וּבִגִּינִי
כֵּן גִּיּוֹרָא דְּאִתְגַּזֵּר גֵּר צֶדֶק אֲקָרִי בְּגִין דְּלֹא
אֲתָא מְגוּעָא קְדִישָׁא דְּאִתְגַּזֵּרוּ, וְעַל דָּא מִאֵן
דְּעָאֵל בְּהַאי שְׁמִיָּה בְּהַאי אֲבָרְהָם, בְּגִין כֵּן
כְּתִיב בִּיה כֹּה יִהְיֶה זֶרַעְךָ, זֶרַעְךָ מִמֶּשׁ.
וְאִתְמַסֵּר לִיה ה"א. וְאִי לֹא דְּאִתְמַסֵּר ה"א
לְשָׂרָה הִיָּה לִיה לְאַבְרָהָם לְאוֹלִיד לְתַתָּא כְּמָה
דְּהַאי כ"ה אוֹלִידָת לְתַתָּא.

בְּתֵר דְּאִתְמַסֵּרָת ה"א לְשָׂרָה אִתְחַבְּרוּ תֵרִין
הַהִי"ן בְּחֻדָּא וְאוֹלִידוּ לְעֵילָא, וּמִאִי
דְּנִפֵּק מִנֵּיהּ הוּא יו"ד, בְּגִינִי כֵּן יו"ד אֵת
רִישָׁא דְּיִצְחָק דְּכֹר. מִכָּאן שְׂאָרִי דְּכֻנְרָא
לְאַתְפַּשְׁטָא, וְעַל דָּא כְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית כ"א) כִּי
בִיִּצְחָק יִקְרָא לְךָ זֶרַע. בִּיִּצְחָק וְלֹא בְךָ. יִצְחָק
אוֹלִיד לְעֵילָא דְּכְתִיב, (מִיכָה ז') תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב.
יַעֲקֹב אֲשֵׁלִים כָּלָא.

וְאִי תִימָא וְכִי אֲבָרְהָם בְּהַאי אִתְאַחִיד וְלֹא
יִתִיר, וְהָא כְּתִיב חֹסֶד לְאַבְרָהָם. אֲלָא
חוֹלְקָא דִּילִיָּה כֵּן הוּא בְּגִין דְּעֵבִיד חֹסֶד עִם
בְּנֵי עֲלָמָא. אֲבָל לְאוֹלִידָא הֵכָא אֲחִיד וּמִהַכָּא
שְׂאָרִי. וְעַל דָּא לֹא אִתְגַּזֵּר אֲבָרְהָם אֲלָא בֶן
תִּשְׁעִים וְתִשְׁעִים שָׁנָה. וְרִזָּא דְּמִלָּה הָא אִתְיִידַע
וְאוֹקִימָנָא בְּמִתְנִיתָא דִּילָן.

וּבִגִּין כֵּן יִצְחָק דִּינָא קָשִׁיָּא נִפֵּק לְאַחֲרָא
לְחוֹלְקִיָּה, וְלְאוֹלִידָא וְחֹסֶד אֲקָרִי, וְעַל
דָּא יַעֲקֹב אֲשֵׁלִים כָּלָא מַהֲאִי סִטְרָא וּמִהֲאִי

הזה. מצד האחיזה אברהם ויצחק לחלקם למעלה היא השלמות. מהצד שנתן להם להוליד מלמטה למעלה היא שלמות. ועל כן כתוב (ישעיה מט) ישאל אשר בך אתפאר. בו נאחזו הגונים ממעלה וממטה.

ועל כן כתוב כאן שירה, שכתוב (שם ה) אשירה נא לידידי. שירה ודאי. שנה נקרא להוליד זכר, שהרי נקרא ידיר טרם שיבא לעולם. ויש אומרים, (יה) אשירה נא לידידי - זה אברהם, שנאמר (ירמיה יא) מה לידידי בביתי. ואברהם ירש ירשה של נחלת החלק הזה. אבל (על) מה שאמרנו שנה יצחק - כך זה.

שירת דודי לכרמו - זה הקדוש ברוך הוא שנקרא דודי, שכתוב (שיר ה) דודי צח ואדום. ידירי - אויז בדודי, זכר, וממנו נטע כרם, שכתוב כרם היה לידידי. בקרן בן שמן, מה זה בקרן בן שמן? אלא במה יצא הכרם הזה ובמה נטע? חזר ואמר בקרן, מה זה קרן? שכתוב (יהושע ו) בקרן היובל. בקרן היובל מתחיל. והקרן הוא אחוזה באותו הזכר שנקרא בן שמן.

מה זה בן שמן? כמו שנאמר בן חורים, ושניהם דבר אחד. שמן, שמשם שופע שמן ונגדלה להדליק המאורות, ומשום כך בן שמן. והשמן והמשחה הללו שופעים ויוצאים ומדליקים מאורות, עד שנוטל אותו וכונס אותו הקרן הזה. וזה נקרא קרן היובל. משום כך אין משיחת המלכות אלא בקרן, ועל כן נמשכה מלכות דוד, שנמשח בקרן ונאחז בו.

ויעזקרו ויסקלהו - כטבעת הוא שמקיפה את כל הצדדים. ויסקלהו - שהסיר ממנו ומחלקו

סטרא, מסטרא דאחידו אברהם ויצחק לחולקיהון לעילא הוא שלימותא. מסטרא דאתיהיב להו לאולדא מתתא לעילא הוא שלימותא. ועל דא כתיב, (ישעיה מט) ישאל אשר בך אתפאר. ביה אתאחידו גוונין מעילא ומתתא.

ועל דא כתיב הכא שירה דכתיב, (ישעיה ה) אשירה נא לידידי. שירה ודאי, דהא אקרי לאולדא דכר, דהא אקרי ידיר עד לא יפוק לעלמא. ואית דאמרי (דא) אשירה נא לידידי דא אברהם כמה דאת אמר, (ירמיה יא) מה לידידי בביתי. ואברהם ירית ירותא דאחסנת חולקא דא, אבל (על) מה דאמינא דדא יצחק הכי הוא.

שירת דודי לכרמו. דא קדשא בריך הוא דאקרי דודי דכתיב, (שיר השירים ה) דודי צח ואדום. ידירי, אחיד בדודי דכר ומגיה אתנטע פרום, דכתיב פרום היה לידידי.

בקרן בן שמן. מאי בקרן בן שמן. אלא כמה נפיק האי פרום ובמה אתנטע, חזר ואמר בקרן. מאי קרן דכתיב, (יהושע ו) בקרן היובל. בקרן היובל. והאי קרן אתאחיד בההוא דכר דאקרי בן שמן.

מהו בן שמן כמה דאת אמר בן חורין. ותריוויהו חד מלה, שמן דמתמן נגיד משחא ורבו לאדלקא בוצינין, ובגין כך בן שמן. ודא שמן ורבו נגיד ונפיק ואדליק בוצינין עד דנטיל ליה וכניש ליה האי קרן, ודא אקרי קרן היובל. בגיני כך לית משיחותא דמלכותא אלא בקרן, ועל דא אתמשך מלכותא דדוד דאתמשח בקרן ואתאחיד ביה.

ויעזקרו, ויסקלהו כהאי עזקא דאסתחר לכל

לאחר קריאת הזוהר (יאמר תפלה זו בכנות הלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלוקי ואלוקי אבותי שיתקנים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי בפיך ובצל ידי כפיתיה לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופזרפרא עלאה ולארמון שעל מכונו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקים בנו מהרה מקרא שפתוב "ויהי אור הלכנה באור החמה ואור החמה יהיה שבעתים באור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, ויזתם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראונו וקראונו יראיו. וזכות היותנו עסוקים בהקמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עזאנו במהרה ביימינו. ויקוים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויארר עלינו אור ה', ביזם ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מוזרה אני לפניך השם אלוקי ואלוקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויהרהר עילאה, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביצקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליה ודברי אשר שמת בפיך לא ימושו מפיה ומפי זרעה ומפי זרע זרעה אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי בפיך ובצל ידי כפיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. ובפרפת משה רבינו מהימנא תתגלה במהרה דידן, ה' בדרך נחמנו ואין עמו אל נכר, יראו עיינינו וישמח לבנו ותגל נפשונו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלקיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סיד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך כבתחלה וכוונן מקדשה על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאהבה את שמו הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (סי"ת).

הקדיש לעלוי הנשמה: הקדיש הוא שבח גדול לבורא עולם על כן יש בזה עלוי נשמה גדול לנפטר במיוחד בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהוא עלוי נשמה גדול עד מאד ונחת רוח לנשמה. מלבד מה שמציל את הנפטר מדינה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות בגן עדן (עין פה החיים שכתב לומר בכל ליל שבת קדיש אפילו אחר מאה שנה שעולה מעלה מעלה, וצ"ע פלא יוציא).

מעלת לימוד הזוהר לעלוי הנשמה: כתבו המקובלים: לימוד הקבלה והזוהר (תורת הרשב"י) יש בו תועלת לנשמה יותר משאר לימודים. כי לכן נקרא זוהר שהוא מזוהר הנשמה... וביזם שבת קודש ששעה אחת לימוד הזוה"ק שונה אלה שנה, ובשמחה מליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הזוה"ק כי הוא מבחינת היום, קדוש הוא לאלהינו... ומה גדלה מעלת לימוד הזוהר הקדוש בגבהי מרומים ובמיוחד ביום הקדוש יום השבת שאין ערוך להשגתו, ובנדאי למודו בעד עלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, אין קץ למעלתו ואין קץ לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומעטרים לנשמה בעטרה ולבוש מיוחד בזכות למודו. וכן לקמי ותמותו ע"ה (ועין קב הישר) והנה שזכרו אתו, כפול ומכפל שבעתים, בבחינת מכבדו במותו וכו', (ועין פלא יוציא ערך כבוד אב ואם).

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמנ) בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרֻעֻתָּהּ וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָּהּ
וַיַּצְמַח פְּרָקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמנ) בְּחֵיכּוֹן וּבְיוֹמִיכּוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעָלְמֵי עָלְמָיָא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא. (אמנ) לְעֵלְא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תִּשְׁבַּחְתָּא וְנַחְמָתָא דְּאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן: עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן
וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְּעֶסְקִין בְּאוּרִיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הָדִין וְדִי בְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא, יְהֵא לְנָא וּלְהוֹן וּלְכּוֹן חֲנָא וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרִי שְׁמֵיָא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמֵיָא,
חַיִּים וְשֹׁבַע וַיִּשׁוּעָה וְנַחֲמָה וְשִׁיזְבָּא וּרְפוּאָה וְגִאְלָה וְסְלִיחָה וְכַפָּרָה, וְרוּחַ
וְהַצְלָה לָנוּ וּלְכָל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמנ) עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמנ)

הַשְׁבֵּכָה לְאִישׁ: אֲשֶׁרִי אִישׁ יָרָא אֶת יְהוָה בְּמַצּוֹתָיו חָפֵץ מְאֹד: הַמְרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יַחוּס וְיַחְמוֹל וְיִרְחֵם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנוּ בְּגֵן עֵדֶן: דְּאַתְפָּטֵר מִן עֲלְמָא הָדִין כְּרֻעֻת אֱלֹהָא מְאָרִיָּה שְׁמֵיָא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִרְחֵם עָלָיו. וְיַחוּס וְיַחְמוֹל עָלָיו. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִסְתִּירֵהוּ בְּצֵל כְּנָפָיו וּבִסְתֵּר אֲהֵלוֹ לַחֲזוֹת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ. וּלְקַץ הַיָּמִין יַעֲמִידֵהוּ. וּמִנְחַל עֲדֻנּוֹ יִשְׁקָהוּ. וַיִּצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וַיִּשִּׁים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וַיִּלְוֶה אֱלֹיו
הַשְׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יִהְיֶה שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִּים עִמּוֹ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

הַשְׁבֵּכָה לְאִשָּׁה: אֵשֶׁת חַיִּל מִי וּמִצָּא, וְרַחֵם מִפְּנִינִים מְכָרָה: שֶׁקֶר חָחַן וְהִכָּל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִּתְהַלָּל: תְּנוּ לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ, וַיִּתְּלֻהָ בְּשַׁעְרִים
מַעֲשִׂיהָ: הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יַחוּס וְיַחְמוֹל וְיִרְחֵם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנוּ בְּגֵן עֵדֶן: דְּאַתְפָּטֵר מִן עֲלְמָא הָדִין כְּרֻעֻת
אֱלֹהָא מְרִיָּה שְׁמֵיָא וְאַרְעָא. הַמְלַךְ בְּרַחֲמָיו יַחוּס וְיַחְמוֹל עָלֶיהָ. וַיִּלְוֶה אֱלִיָּהּ
הַשְׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יִהְיֶה שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הִיא וְכָל בָּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּה בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבתתא ונחתתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באוריתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא חנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמאי וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמאי וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום בברומיו הוא ברחמי יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אגא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוני בן פלוני) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכך הקדושים והטהורים להוליכו ולהשיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכנתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערכה שנתך, ותשמר אותו מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכיותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לדשן עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אגא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלונית בת פלונית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכך הקדושים והטהורים להוליכה ולהשיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכנתך, ולהשביעיה מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערכה שנתך, ותשמר אותה מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכיותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לדשן עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

7